

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr, s minden egyszeri közlés
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronkint
10 kr díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségeken, az előfizetések, hirdetmények, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre

a „Székelyföld“ 1885. évi folyamára.

A „Székelyföld“ című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzt bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Előfizetések elfogadtatnak Kézdi-Vásárhelyt a kiadó-hivatalban, Csik-Szeredán Szabó Albert könyvnyomdájában. Az előfizetési pénzt vidékről — legelőszérűbben posta-utalvánnyal — Kézdi-Vásárhelyre, lapunk kiadó-hivatalába küldendők.

Félreértés kikerülése végett kijelentjük, hogy azoknak, kik előfizetéseikkel hátrálékban vannak, lapunkat csak azon reményben küldöttük és fogjuk talán ezután is küldeni, hogy a hátrálékot utólagosan be fogják küldeni.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Pénzüntézetek feladata.

Csik-Szereda, 1885. márczius 25.

A nélkül, hogy az okokkal foglalkoznánk, eléggé érezhető és köztudomású tény, hogy kereskedelmi és gazdasági válság lappang az országban.

Még nem tört ki ugyan, de kitörhet mindenik perczen. Gazdaságunk, gabna-kereskedelmünk, e legfőbb üzleti águnk, a legszomorubb viszonyok között tengődik, s mily kilátásunk van jövőre is,

ha tekintjük a németországi vámemeléseket! A gabna-árak a legnyomottabbak, s a külföld még sem reflectál magyar árura.

Hónapok óta ilyen a helyzet, a nélkül, hogy a javulás jelei mutatkoznának. Ennek, ha még egy ideig így tart, nem lehet más következménye, mint egy igen komoly és messzire kiható kereskedelmi és gazdasági válság, mely azonban, ha bekövetkezik is, egyszerűsmind kikerülhető. A zavart főleg az okozza, hogy a kielégítő pénzüntézetek dacára a pénzt úgy a pénzüntézetek, mint a magán pénzemberek visszatartják. A magán pénzemberekhez nem lehet szavunk, tökéletesen belátásuk és tetszésüktől függ, kiadják-e vagy visszatartják pénzüket. Nem tehetik azonban ezt a pénzüntézetek.

Mikor a törvény koncessziót ad egy részvénytársulat alapítására, nem csak azért teszi, hogy a részvényeseket tőkéljük jól jövedelmeztesse, hanem azért teszi, mert reményli és hiszi, hogy a részvénytársulat engedélyezése által szolgálatot tesz a közjóért; reményli és hiszi, hogy a részvénytársulatok saját érdekeik kockáztatása nélkül támogatni fogják az ország gazdasági, kereskedelmi és ipari érdekeit.

S ebből kifolyólag megyénk közgazdasági viszonyaira való tekintettel is, sajnálattal tapasztaljuk, hogy ezen feladatukat a legutóbbi időben, mikor közgazdasági forgalmunk válságos megpróbáltatásnak van kitéve, a mi pénzüntézetek nem fogják fel; nem tudjuk bizonyosan, de sejtjük okát, s nyíltan ki mondjuk, hogy rosszaljuk az olyan hanyagságot, mely egy intézet jövőjét ve-

szélyezteteti, és ennek folytán az egyesek tönkrejutását vonhatja maga után! Nem hiszük, hogy csalatkozunk azon meggyőződésünkben, miszerint pénzüntézetek nem szoktak előre nem látható esetekre számítani, s így aztán bekövetkezhetnek olyan állapotok, melyek egyfelől a részvényesek, másfelől a hitelkeresők nagy kárával szoktak járni.

Ha intézeteink a közgazdasági helyzetet a politikai vagy szaklapokban figyelemmel kísérték, s megyei gazdasági viszonyainkat — mint azt tenniük kellene — tanulmányuk tárgyává tették, vagy tették volna, mit úgy a részvényesek, mint a közönség joggal megkövetelhetnek: jó előre tudniok kellett volna, hogy a pénzzavar minden perczen bekövetkezik, s kötelessége lett volna intézeteink igazgatóságainak ideje korán biztosítani az intézeteket minden eshetőségekre; mert akár szakértelem-hiány, akár erejének tulbecsüléséből származó mulasztás vagy elnézés a legtisztább és legmiseretes kezelés és utánjárás mellett is igen rövid időn tönkre tehet egy virágzóbb pénzüntézetet, s ez által tönkre teheti megyénk legnagyobb részét.

Ha pénzüntézetek szorongatott állapotba jutott közgazdaságunkat akkor, midőn arra szükség van, nem támogatják, akkor nem ismerték fel hivatásukat, s lesüllyednek a közönséges üzérkedés niveaujára, melyek csak nyereszkelni, de nem segíteni kívánnak.

Ha azonban hivatásukat felfogják, úgy a pénzüntézetek még sokat tehetnek annak megváltoztatására. Még van idő, sőt kell hogy szakítsanak, és pedig hamar, a nagyobb mérvű tartózkodással, hitel-megszorítással, mert feladatuk és

kötelességük segélyére sietni a zsákutczába került közgazdasági forgalomnak; ki kell azt segíteni önmagunknak, pénzüntézeteknek, mert a bizalom csak akkor térhet vissza, hogyha önmagunk iránti bizalmunk nem veszett el.

Az óvatosság, különösen pénzüntézeteknél, egy szükséges jó; de ha ennek az óvatosságnak tapintatosan határt szabni nem tudunk, többet árthat a legnagyobb könnyelműségnél, s e mellett megfosztják a részvényeseket jelentékeny nyeresémtől.

Nem kívánhatjuk, hogy, mert a nagyobb pénzüntézetek esetleg megvonták a további hitelt, pénzüntézetek továbbra is fűnek-fának leszámítoljanak, hanem kívánjuk és kívánhatjuk azt, hogy az új aratásig a 3 havi 10%-os tőke-törlesztéstől tekintsenek el, mert az által, hogy a szegény földmives ember — milyenekkel pénzüntézetek legnagyobb részben összeköttetésben vannak — ne legyen kénytelen ily szorongatott gazdasági viszonyok között minden 3 hónapban a 10%-os tőketörlesztés miatt nagyobb áldozatot hozni, mint milyent rendes időben az egész kölcsönösszeg visszafizetése sem követeltelne.

Hisz sok esetet hozhatnánk fel, hogy a szegény gazdaember a 100 frt után visszafizetendő 10 forint tőketörlesztés miatt egy szép borjút, juhot vagy szarvasmarháját kellett

A „Székelyföld“ tárczája.

Elhervasztva.

(Beszélyke.)

Irták: Jámor Lajos és Kritsa Klára.

Sötét, zivataros éj van. A bösz szélvész súvöltve rohan el a kicsiny falucska felett, szétbontva a házak nádtetejét, a földre döntve s gyökerestől kitépve a százados jegenyefákat, miknek egykor ég felé nyúló koronái most ott fekszenek a ronda sárban, s az ágak között levő kis fészkekből a bennlevő madárfiókák siralmas nyögdecslése hangzik, míg a fészkeket anyáik röpködik körül s vészkiáltásokat hallatva küzdenek a bőmbőlő zivatarral.

Olykor-olykor vakító villám cikázik a fellegetektől borított égboltozaton keresztül, megvilágítva az ékétől megfosztott tájékat egy rövid pillanatra; majd süketítő csattanás következik, melynek dörejétől csörömpölve hullanak ki kereteikből az ablaküvegek s ember és állat remegve várja a borzasztó Isten-ítélet szomorú kimenetelét.

Egy szegényes kis házikóból, mely a falucska legzselő hajléka, gyenge világosság szűrődik ki a sötét, vészés éjbe.

Benn a szegényes butorzatú szobácskában, olajos mécses gyér világa mellett, lázas tevékenységgel íg egy fiatal nő; az előtte fekvő naplókönyvecske fehér lapjai gyors egymásutánban telnek meg apró, finom betűcskéekkel. A mécses világa nagyot lobban, a mint a szelroham besüvölt az ajtó s ablak hasadékain keresztül; a nő felrezen s imára kucsolja fehér kezait, valahányszor egy-egy csattanás reszketteti meg a földet, minek elmultával még gyorsabb kézmozdulatokkal iparkodik az ima elmondása alatt elmulasztott helyre pótolni. Ir és ir mindaddig, míg végre a kimerüléstől kiesik a toll kezéből. Most felveszi az asztalról a mécses, kiüriti egy kis üvegebe tartalmát s tántorgó léptekkel közeledik a mellékszoba ajtaja felé. Remegő kézzel nyitja a kilincset s fájdalmas kiáltással édes anyja ravatala mellé rogy a szoba földjére.

Sötét van... Kialudt a mécses pislogó világa... Kuvik üvölt a kicsiny hajlék nád-

tetején s reggelre virradóra két halott halvány arcára veti piros sugarait a nap a mellékszobácska üvegétől megfosztott ablakain keresztül.

* * *

Két fekete koporsót visznek a halottak házába. Kevés a végtisztességtelők száma s még kevesebb a könny, mely a két gyászos koporsó fedelére résztvevő szemekből hullott alá. Idegenek voltak az elhunytak, a kik csak néhány héttel ezelőtt jöttek lakni F.-re, miután egy neveletlen árva s cselédnek beállott fin birtokát képező kis házacska bérlettel ki a gyámul melléje rendelt községi bírótól.

A gyászmenetet kísérők mindenike egy-egy hantot vetett a koporsóra s egy-egy halk „nyugodjanak békével“ elmondása után haza tértek házi foglalatosságaikat végzendők.

A vasárnap délelőtti isteni tisztelet végzetével a templom melletti térre gyűltek a hiekek, jegyző uram hirdetései meghallgatan-dók. A falu érdemes tollnoka a különféle adófizetési meghagyások után még a következőt hirdette ki az egybegyűlt közönségnek:

„A mult hetekben községünkbe költözött s véletlen halállal kimúlt özv. Szántay Gáspárné és leánya Hermina ingóságai a délutáni isteni tisztelet elvégzése után néhai Sántha Pál házánál — a temetési költségek megtérítése céljából — nyilvános árverésen el fogak adatni. A kik netalán vevő szándékkal vannak, a nevezett időben és helyen sziveskedjenek megjelenni.“

Délutáni 3—4 óra közt dobporgás verte fel a faluszéli házacska kicsiny udvarának szomorú csendjét. Egyenként árvereztetek el a szegényes ócska ruhák és butorok s hordattak el a vevő polgárok által. Végül — midőn már minden más tárgy el lön adva — egy kötött könyvecske mutatott fel a kiáltót, de a vevők egyszerű földmives emberek lévén, nem árvereztek reá. Én, megpillantva a könyvecske hátlapján az „Elhervasztva“ érdekkeltő címet, megígértem a kikiáltott árt s más vevő nem lévén, birtokomba jutott.

A szomorúság színteréről gondolatokba mélyedtem mentem lakásomra s otthon a kis

— és azt jól tudjuk, hogy — potom árért eladja, vagy mi rosszabb, új adósságot csináljon, hogy a pénzügyetekenél fennálló tartozását törleszthesse; ez pedig hátrányos az intézetekre, mert forgalmukat csökkenti, és káros a közönségre, mert esetleg újabb adósságba kell magát verje.

Ha ezt nem teszik, s ez által a jelenlegi súlyos helyzetet nem könnyítik, úgy előre láthatólag számtalan szerencsétlenségnek lesznek okozói.

Azért komoly felszólalásunk pénzügyeteseinkhez: ők rendelkeznek az eszközökkel, melyek által a megrázkódottas kikerülhet.

Szakitsanak az eddigi — rendes viszonyok között igen is elfogadható és szükséges — szokásaikkal; mutassák meg, hogy nemcsak nyereszkesedésre alkult vállalatok, hanem hazafias intézmények, melyek mindig szívesen teszik, ha a közös bajokon segíthetnek.

S —.

A főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslatot a főrendiház szerdán két napi élénk vita után nagy többséggel elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

A diphteritis sikertelt gyógykezelése.

(Vége.)

Elképzelhetik uraim, hogy egy 4 gyermekkel bíró apa mit tenne ilyen reménytelen helyzetben egyetlen jó neje megmentéséért; ha életem árán kellett volna megmenteni, azt is kockára vettem volna, miért is meg fog bocsátani minden ember, ha a babonán kívül minden eszközhöz hozzányultam volna, sohasem mertem orvosaim rendelnén kívül egyebet alkalmazni, de ez egy esetben áthágtam orvoslétem dacára a tilalmat s minden habozás nélkül elővettem az esetet, bemártottam petroleumba, megecsesíttem vele jól nőm torkát, azonkívül egy kávéskanállal petroleumot töltöttem a torkába, mit nagy keservesen kihágozt; a vérző orrlyukba is szivattam fel egy kávéskanállal petroleumot, minek utána kívülről is be lett kenve a torkát petroleummal; ezek után Istenben bízva vártuk az eredményt.

Mintegy félóra múlva a beteg mély álomba szenderült; az eddigi éjjeleken át folytonos virrasztás után nekem is ólomsúlyként nehezedett az álom szemeimre; a midőn reg-

gel felébredtem, nőm még aludt; óvatosan lopódtam ágyához, hogy kilehessem állapotát; az első pillanatban meggyőződtem arról, hogy arcának kirívó vörössége elmúlt, lélegzése szabadabb és nem olyan gyors; alig vártam, hogy felébredjen.

A midőn felébredett, megkönnyebbülten lélegzett fel, nézése sokkal vidámabb volt, nyakáról és melléről elszórt a nagy veresség és forróság, úgy annyira, hogy a jégborogatások nem lettek többé alkalmazva; a midőn a torkát megvizsgáltam, az a sok gombatelep és az a sok tusirozás alkalmával összeégett nyákhártya fehér csafatokkal együtt el volt tűnve, a kilehelt levegő nem volt oly büzös, mint azelőtt; az egész torok szép rózsaszínű volt, csupán a bal inyitorla és a nyelvcsap baloldali hegye felé volt egy-egy nagy lenese nagyságu gombatelep látható, mit csak az ecset vasnyelével való dörzsölés által lehetett eltávolítani; az eltávolított helyen számos apró lyukacsák voltak láthatók, melyek azonnal petroleummal be lettek kenve.

Öt naptól fogva most kért egy 9 óra tájt először enni és megivott majdnem egy measures tejet nagy kinnal, bajjal; beszélni nem tudott, csak intésekkel adta tudtunkra akaratát. 10 óra tájban eljött az orvos, ki, úgy látszik, nem volt ilyen találkozássra elkészülve, mert a midőn látta a betegnek ily gyors javulását, örömmel kiáltott fel s csodálkozását fejezte ki a gyors fordulatnak; az orvos jónak látta azt a két rostikás gombatelep helyét pokolkövel érinteni, hogy a gombák gyökerei jól elroncsolódjanak.

Az orrvérzés is teljesen megszűnővén, naponta 3—4-szer a torok petroleummal kigargarizáltatott, 2 napon keresztül 1-szer napjában a bal orrlyukba is szippantott fel petroleumot.

Magától értetődik, hogy ez idő alatt a beteg erősen elgyengült és elfogyott, miért is három hétig fekvé maradt, mely idő alatt a kinalos és phosphoros orvosságok kétszer repetáltattak, mire nőm szerencsésen felgyógyult.

Alig hogy megszabadulhattam a halál félelmétől, 23-án d. e. észre vesszük, hogy a kis csecsemőnek feje forró, nagyon álmoskinézésű, sirásnál be van rekedve s mandulái meg vannak dagadva, kilehelése büzös, a torka mind a két felől egészen tele volt diphteritis-gombákkal; az orvos a kinalos és phosphoros gyógyszerek kávéskanálnyi adagolását rendelte el; rendelt ugyan esetelőt számára, de ez a gyermeknél alkalmazható nem volt, mert nem lehetett vele a szükséghez képest elbánni.

De, a mi a födolog volt, meg akartam győződni arról, vajjon csakugyan a petroleumnak köszönhető-e nőm felgyógyulása, miért is anyósom jobbkezeének mutatóujját tiszta lenronggyal körül csavarta s azt a petroleumba mártotta, ennek utána benyúlt vele a kicsike szájába s jobbról-balról óvato-

san bár, de jól kitörölgette a torok-türegét, mi után fél kávéskanál petroleumot öntetett a torkába; igaz, hogy hákogott is tőle, meg — úgy lehet — nyelt is el belőle, de azért nem lett semmi baja; mivel a belső gyógyszer adagolása az első napon nehezen ment, azért az nap elhagytak, de azért az nap háromszor petroleumos ronggyal jól kitörölgetett. Másnap a belső gyógyszerek adagolása is kezdetét vette, mire a kis beteg néhány nap múlva felgyógyult.

Nem hagyhatom megemlítés nélkül azt, hogy az orvos is kimondotta a kicsike életben nem maradását azért, mert először erősen el voltak a gombák terjedve s másodszor ilyen kicsikével nem lehet elbánni úgy, mint a naggyal; igaz, hogy nem lehet úgy elbánni, mint a nagy embernél kanállal és ecsettel; ebből tanulságot vehet mindenki.

Megnyugtatóul végre megemlítem, hogy azóta is csak a petroleumról tett beszélgetésem után egy néhány gyermekén segítve lett, kik ma már nekem köszönhetik megmaradásukat.

A legnagyobb járvány idején a gyermek nagysága szerint 3—6—8 csepp petroleum naponta egyszer egy kocka cukorra adva a legbiztosabb óvszer.

Megjegyzem, hogy tiszta amerikai petroleum kell, legyen.

Bánffy-Hunyad, febr. 23.

Zecha Sándor.

T a n ü g y.

Meghívás.

A „Háromszékmegyei tanítótestület“ központi választmánya folyó évi április 11-én d. e. 10 órakor Maksán rendes gyűlést tart, melyre a tagok ezennel meghívattak.

T á r g y a k:

1. A múlt választmányi és közgyűlési jegyzőkönyvek felolvasása és hitelesítése.
2. Elnöki bejelentések.
3. A közgyűlésről elmaradt tagok igazolásának tárgyalása.
4. Mengel Pál kovásznai elhalt tanító özvegye, Pap Máriának az orsz. „Eötvös-alap“hoz intézett, segély iránti kérés tárgyalása.
5. Intézkedés „A törtek tanítása a népiskolában“ című tétel újra szövegezése és kidolgozása tárgyában.
6. Nagys. Komáromy Andor kir. tanfelügyelő és bizottsági elnök ur által készített, a központi tanítói könyvtár kezelését és használatát illető szabályzat tárgyalása.
7. Balási Gyula fotosi tanító által beadott „A községi tanítók fizetésüket kapják az adóhivataltól“ indítvány tárgyalása.
8. A tanítói körök véleményének meghallgatása „A tanító teendője a tanulók vallás-erkölcsi érzésének felébresztése érdekében“ című tételre s további intézkedés.
9. Kebli ügyek és indítványok.

zárta az ajtót. Aztán hangos sirásomra a cseledek előjöttek a konyhából és védelmükbe vettek.

Nem használt semmit, ha bevádoztam szülőim előtt, sőt még ártott, mert bosszúságában minden utat-módot felhasznál kintásomra. Egyszer olyat mivel, hogy ijedtemben szinte szörnyet haltam.

Anyám a kertben volt elfoglalva, én munkaszta előtt ülve, a szobában egy képeskönyv lapozgatásába voltam elmerülve; egész biztonságban hittem magamat, mert bátyám elkérdezett hazulról egy nagynénjéhez.

Egyszerre csak a borzasztó szavakra riadok fel:

— Reszkess, átkozott poronty! te, ki apám előtt mindig ellenem árulkodol! reszkess, mert véredet veszem!

S a balkezében tartott sajtárt előlme dobta a földre, míg jobbajával egy kést szegezett mellemnek.

Iszonyodva sikoltottam fel, mitől ő is megijedve, felkapta a sajtárt és elrohant. Csak ijesztetni akart, de nem volt szándéka véghez vinni a gonosz tettet.

Atyámnak aztán elpanaszlám, hogy mily borzasztó rémületet állított ki velem bátyám

Megjegyzem továbbá, hogy ez alkalommal a segély-egyesület igazgató-választmányának is gyűlése leend.

K. Várárhelyen, 1885. márcz. 28.

Elnöki megbízásból:

Gyöngyösi István,
testületi titkár.

Honvédegyleti ügy.

A csikmegyei honvéd-egylet választmányához tömegesen beadott segélyezési kérvények által tapasztaltatott, hogy az idei márczius 4-én megtartott gyűlés tanácskozásait vagy a megjelent honvéd tagtársak némelyike nem fogta kellőképen föl, vagy az ott nem levők nem lettek kellőképp informálva a tanácskozás folyamáról. A gyűlés határozatát magában foglaló jegyzőkönyv csaknem egész terjedelmében megjelent a két székely lapban s az az érdekelt honvéd társaknak kellő fölvilágosítást adhatott arról, hogy egyelőre csak az alapszabályok készítendő meg, s megerősítve az illető hatóság által, egy példány a budapesti országos központi honvéd-választmányhoz mutató be s csak ennek keresztülvitele után fogja annak idejében a központi választmány az itteni teendő módját egyetünk választmányával közölni s a segélyezés iránti kérvények módjoni fölterjesztését elhatározni, mi végett bajtársias jóindulattal felkérjük honvéd tagtársainkat, hogy egyelőre tartózkodjanak a kérvények ide betérjesztésétől.

A csikmegyei honvéd-egylet választmánya.

Különfélék.

— A kézdívásárhelyi állami postahivatal folyó hó 16-án kezd meg működését. Mi, a kiknek oly sokféle összeköttetések vannak a postahivatallal, nem mulasztathatjuk el az eddigi postamester Tóth Sámuel ur iránt hivatalos buzgalmaért, a felek iránt tanúsított loyális eljárásáért elismerést nyilvánítni. Ezzel kapcsolatosan egyenemely dologra hívjuk fel az igen tisztelt nagyszebeni postaigazgatóságot. A mint tudjuk, a most már államivá lett postahivatal sines jogosítva, hogy 200 frtnál nagyobb összeget utalványon felvehessen, pedig ez ily nagy kereskedelemmel és iparral bíró városra, hol oly nagy a pénzküldemények összege, roppant hátrányos. Azért tehát városunk érdekében felhívjuk a postaigazgatóság figyelmét e körülményre s kérjük oda hatni, hogy az utalványon való pénzküldhetést nagyobb összegig terjesszék ki, annnyival inkább, mivel az itteni pénzforgalom mellett nem lehet attól tartani, hogy az utalványozott összegek azonnal kifizethetők ne lennének. Továbbá a közohajnak teszünk eleget, midőn arra is fel-

és ez a rossz fiut erősen megfenyítve, elküldte idegen helyre, hadd tanuljon becsületet.

Pár hó múlva nehéz betegen hozták haza. Hozzá hasonló rossz fiukkal összeverekedett, ezek leteperték a földre s a nyakcsigolyáját úgy összetörték, hogy többé a fejét nem bírta megmozdítani.

Sokáig feküdt betegen. Szegény anyám gyakran virrasztott mostoha fia ágya mellett.

Nekem nem volt szabad közel menni hozzá, mert ki nem állhatott; pedig úgy szerettem volna kibékülni vele! mert, bár rossz volt hozzám, a szívem mégis nagyon fájt érte!

Aztán hosszas szenvedés után meghalt, a nélkül, hogy egyetlen szép szava lett volna hozzám.

Atyám keserve leirhatlan volt. Vádolta önmagát, hogy egyetlen fiát eltávolította magától, idegenek közé küldve, és vádolt engemet, a ki miatt ezt kellett tennie!

Ezek az én gyermekkorom emlékei!

(Vége következik.)

könyvecskéből a következő, valóban szomorú történetet olvasám.

I.

Oh, végzetes sors! meddig fogsz még kísértő sötét szellemekkel üldözni egy mindentől megfosztott gyenge leányt?! Tehát nincs előled menekülés sehol, csak a sötét, a mély sir fenekén? Oh, csak addig hagyj még élnem, míg megírom élettörténetemet! Lesz talán még valaki, ki elolvassa s részvét-könyveivel edesebbé teszi örök pihenésemet.

Álom az élet valóban, mely mennyországot mutat ott, a hol mélységes s retentő pokol van. Álom volt az én életem is, gyorsan elmúló tünde álom! Képei élénken ujjának meg emlékezetemben utoljára. Utoljára! Mily kedves e szó annak, ki — miként én — folyton vérző és sajgó kebellet futotta meg a rövid életpályát s a valódi boldogságot nyújtó célponthoz, a tátongó sirgödörhöz érve, visszatekint megfutott útjára még egyszer, utoljára!!

Hadd lebbentsem fel hát én is még egyszer sötét fátyolodat, szomorú mult! Hadd merengjek el eseményeiden, hadd ujjának fel szomorú emlékeim, hadd lássam még egyszer képzelt boldogságom szinterét egy pilanatra, utoljára!

II.

Kiskoromban hallottam mesélni, hogy midőn gyermek születik, olyankor két angyal száll alá az égből: az öröm és bánat angyala. Az előbbi megsókolja a kis csecsemő arcát, a bánat angyala pedig könnyet hullat reá; a melyeknek érintésére a kicsike felnyitja szemét, az lesz kísértője bölcsőjétől sirjájáig.

E mese nálam megvalósult, mert rövid életem folyama alatt a bánat volt hű kísértőm. Ha egy fénysugár jelent meg sötét egemen s én örömmel követtem azt, hívén, hogy e fény boldogságom céljához vezet: iszonyodva tapasztaltam, hogy ez csak csalóka lédérzfény, mely veszélybe dönti a könnyen-hívőt...

A mint a multak képei elvonulnak lelki szemeim előtt, gyermekkorom emlékei sem derítik fel lelkemet; nem mondhatom, mint annyian: „Oh, boldog gyermekkor! mily hamar tőve tűntél!“

Volt egy gonosz mostoha bátyám, ki megkeserítette gyermekkorom ártatlan örömeit.

Hogy remegtem, ha vele magamra maradtam! Ilyenkor mindent kigondolt kintásomra. Ha játékszereimmel bibelődtem, azokat kidobálta az ablakon s ha ki akartam szaladni, hogy felszedjem, durván visszalökött és rám

hívjuk a postaigazgatóság becses figyelmét, hogy most, midőn az egész megye új postavonalakkal lett behálózva, célszerű, sőt igen üdvös lenne a bekövetkezendő fürdőidényre Kézdi-Vásárhelyet a bűdösi és tusnádi fürdőkelegetyenes összeköttetésbe hozni. Köztudomású dolog, hogy úgy a bűdösi, mint tusnádi fürdők vendégeinek nagyobb kontingensét Kézdi-Vásárhely és vidéke szolgáltatja s így a kézdivásárhely-tusnádi postavonal nagyon kihozná magát. Ezt annnyival könnyebb lenne létesíteni, mivel Torján már ugyanis van postahivatal. Eddig a Tusnádra szóló postaküldemények Seps-Szentgyörgy felé szállítottak, s hogy ez mennyi időbe került, azt felesleges fejtegetni; s most, midőn az egész megye át meg át lett hálózva új postajáratokkal s midőn egész jelentéktelen községek kapnak postahivatalt, már csak az arányosság kedvéért is szükséges, hogy egy oly nagyforgalmú vonal egyenes postajáratot nyerjen. Ezeket tisztelettel ajánljuk a postaigazgatóság becses figyelmébe.

— **Kézdi-Vásárhelyen** mozgalom indult az iránt, hogy az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület” vidéki választmánya (fiókja) megalakíttassék. Az ügy élén álló polgármester, a városi tanács és többen kellő biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy a hazafias irányú eszme Kézdi-Vásárhely városában is, mint az Erdélyrészek Spártájában, kellő méltatásra és visszhangra találjon. Az alakuló gyűlés husvét harmadnapján d. u. 3 órakor fog a tanácsház nagytermében megtartatni. Felhívjuk rá városunk polgárainak figyelmét.

— **A kézdivásárhelyi népoktatási intézetekben** a husvét szünidő márczius 28-tól április 12-ig bezárólag tart. Az ipariskolában pedig márcz. 29-től ápril 9-ig bezárólag adott ki a husvét szünét.

— **Gyászhir.** Léczfalvi Bitai Béla folyó hó 22-én éjjel hirtelen elhalt. A megboldogult este még jó egészségből feküdt le s másnap reggel családjá halva találta. Csak 26 éves volt. Temetése 25-én volt nagy részvétel mellett. Béke poraira!

— **Xántus János** urnak a csikszeredai kir. törvényszék telekkönyvi hatóságához segédtelekkönyvvezetővé történt kinevezetéséhez sok szerencsét kívánunk s örvendünk, hogy ily szakképzett, szorgalmas és fáradhatatlan hivatalnok a rég megérdemelt előmenetelben részesítettett.

— **A csikszentmártoni járási szolgabíró** ur becses figyelmét bátrák vagyunk felhívni a csikszögödi fürdővel szemben lévő hegyoldalon most megkezdett köfektetésre; mert jól emlékszünk, hogy ezelőtt néhány évvel Lázár Domokos ur szinte áldozata lett ezen életveszélyes és rendellenes kobányászatnak, és ekkor az be is lett tiltva. Nem hogy az országot tele van nagy kövekkel, de még az uton tuli, Olt felőli rétjén megtelek kövekkel, a melyek a hegyoldalról leeresztve, az országuton keresztül gurulnak s így még valaki ilyen könnyen szerencsétlenül járhat.

— **Utonállás, rablás.** Folyó hó 25-én éjjel egy gyergyói ember két szekérrel Kézdi-Vásárhely felé utazván, Csik-Csicsó községe között három ember által megtámadtatott azon kijelentéssel, hogy álljon meg, mert most vége az életének. A jámbor utazó, rosszat nem sejtve, megállott, kérdezvén, hogy mi okon tartóztatják fel. Erre egyik utonálló zekéjénél fogva lerántotta őt a szekérről, mire mindhárom duhaj legény öklözni kezdte. Ő azonban valahogy kibontakozott és egy közelebbi udvarra menekült, mire öcsésé, is — ki a második szekéren volt — verni kezdették, de az is elmenekült. Nem elégedvén meg ezzel, egyik legény a szekérről levett egy löcsőt s azzal ütni kezdte a lovakat, a más kettő pedig a kerékszegek kiszédéséhez fogott. A szegény utas megsajnálta lovait, kijött az udvarról, kérve a három legényt, hogy lovait ne bántalmazzák, a mire őt egyik legény torkon ragadta, a másik egy követ föbeütötte. A harmadik ütésre földre esett, de eszméletét nem veszítette el; míg a földön heverve is egyik torkon tartotta, az alatt egy másik őt megmota zta s kis újjas bundájában lévő s egy kendőbe bekötött 15 frtjától megfosztotta. Azzal — miután a segélykiáltásra az országot melletti lakók felébredve kifutottak nézni a törté-

netet — a három legény onnan gyorsan eltávoztott. A szegény utas hamarosan összeszedte magát, a házat, a mely előtt kirabolatása történt, magának megjegyezve, behajtott Csik-Szeredába a csendőrlaktanyához, a hol panaszát elbeszélve, segélyt kért, mely azonnal meg is adatott; saját szekérén ki is vitette a két csendőrt Csicsóba, ott a házi gazdához beszólottak, ki is készségesen a csendőröknek a három legényt megnevezte s így mind a három utonálló kézre és hüvőre került. Elég szomorú ez az eset, de még szomorubb a kilátás, mert ma holnap nem lesz tanácsos az éjjeli utazás. Eddig örvendettünk és büszkék voltunk közbiztonságunkra, de ilyen és még hasonló esetek kétségbe ejtik az embert. Dixi.

— **A néhai Molnár Dénes** hagyatékához tartozó, két nagy világos szobából, egy konyhából álló lakás a hatolykai utczában, külön udvarral, kerttel, padlással és pincével együtt egy vagy több évre bármely időben kiadó. Esetleg egy szoba is bérbe adatik. Értekezhetni tek. özv. Molnár Dénesné urasszony nál.

Egy jó háziszser. Általános azon meggyőződés, hogy még azon családoknál is, melyek oly szerencsés helyzetben vannak, hogy egy kitudó házi orvost tarthatnak, nem fölösleges egy jó háziszser. A mily bizonyos, hogy a legtöbb esetben a betegség első jeleinél nem hivatik orvos, ép oly bizonyos az is, hogy egy kéz alatt lévő háziszser azonnali használata sokszor sikerre vezet. Minden esetre jó es találó kell, hogy legyen a szer. Ép ezért ajánlunk t. olvasóinknak egy valóban jó és kipróbált háziszsert. Most, midőn a hűlési betegségek napirenden vannak, bizonyára minden család örömmel fogja venni, ha felhívjuk becses figyelmét a horgony Pain-Expellerre, mely — tapasztalat szerint — hűléseknél és rheumatikus bajoknál megbízható háziszsernek bizonyult be. Ezen világhírű szer már több mint 16 éve sok ezer családnál kitudó sikerrel használattik. Ajánljuk tehát t. olvasóink figyelmébe a lapunk mai számában levő expeller-hirdetést.

Pályázat

a m. kir. honvédségi Ludovika-Akadémiában az 1885-6-ik iskolai év kezdetén betöltendő magyar állami, illetőleg magán alapítványi helyekre.

(Folytatás.)

2. A kérvények átvizsgálása.

A fentebb kitett határidő alatt a honvédelmi ministeriumhoz beérkezett kérvények átvizsgáltatván, azok, melyek hiányosan szereltettek fel, és a pótlólag bekövetkező okmányokkal sem egészítették ki, a pályázati határidő elmulta után elkésve benyújtottakkal együtt: kivétel nélkül vissza fognak utasítani.

3. A felvételi vizsga tantárgyai.

A felvételért pályázók a fentebbi 1. e) pontban említett iskolák IV. osztályában előadott minden tantárgyból (a klasszikus nyelvek kivételével) felvételi vizsgát tartoznak letenni, ugymint:

Magyar nyelv-,

Német nyelv-,

Földrajz-,

Egyetemes történelem-,

Mennyiségtan-,

Természettan- és

Természettanból.

Ezen tantárgyak ismerete oly mérvben követeltetik, mint az a középiskolák IV. osztályára nézve előszabva van. Az első 2 tantárgyból írásbeli, a többiekből szóbeli vizsga teendő le.

Horvát-szlavonországi illetőségű, vagy más idegenajku pályázók, kik a magyar nyelvet eléggé nem értik, a felvételi vizsgát horvát, illetőleg anyanyelvükön tehetik le.

A felvételi vizsgának főcélja az, miszerint a vizsga-bizottság meggyőződést szerezhesen arról, vajjon a pályázó ifjú, az általa végzett tantárgyakból előmutatott ismereteinél s felfogási képességénél fogva alkalmas-e arra, hogy az akadémiai tanfolyamot jó sikerrel befejezhesse, s a részére adományozandó helyet rendeltetésének megfelelőleg betölthesse.

Ha a pályázók szülei (gyám gondnokok) a felvételi vizsgán jelen kívánnak lenni, ez nekik a vizsgaterem térviszonyaihoz képest megengedtetik.

4. A felvételi vizsgák kezdete.

A felvételi vizsgák a Ludovika Akadémia helyiségeiben 1. évi szeptember hó 25-én kezdődnek, és szeptember hó utolján végleg bezártnak.

Szeptember 29-ike után rendes felvételi vizsgák többé nem tartatnak, ennél fogva az addig még meg nem jelent pályázók a felvételhez való igényüket elvesztik, ha csak rendkívüli körülmények által okozott elmaradásukat nem igazolhatják.

Minthogy a felek érdeke hozza magával, miszerint pályázó fiaik a felvételi vizsga sikeres letétele után ez Akadémiába azonnal felvételtessenek, a felvételi vizsgák pedig a fenforgó viszonyok közt a fentebb említett határidő előtt meg nem kezdhetők: figyelemessé tétetnek a szülők, hogy pályázó fiaikat a polgári tanintézetek valamelyikébe az 1885/6-dik iskolai év elejével kezdődő tanfolyamra felvételtek oly czélból, hogy a felvételi vizsgán esetleg visszautasítottak tanulási pályájukat akadály nélkül folytathassák.

Az utazási költségeket a pályázók szülei (gyám-gondnokok) kötelesek viselni.

Az állami helyekre pályázó tiszték és honvédek, illetőleg katonai hivatalnokok fiait az utazási költségek csak azon esetben téríthetők meg, ha a szülők (gyám-gondnokok) vagyontalanságukat hitelesen kimutatják és a megtérítést folyamodványukban különösen kérelmezik.

Mielőtt pályázó a felvételi vizsgára bocsátatnék, az intézet orvosa által ujjal megvizsgáltatik, s azon esetre, ha a vizsgáló intézeti orvos és a bizonyítványt kiállító orvos véleménye egymástól estérne: az első honvéd-kerületi parancsnokság törzsorvosa által eszközözendő felülvizsgálatnak leendő helye. A felülvizsgálat folytán alkalmatlannak talált pályázók visszautasítottak.

5. A felvételi vizsga eredménye és a felvétel.

A beérkezett s szabályszerűen felszerelt folyamodványok alapján felvétel végett első sorban azok fognak kijelölteni, kik legéremesebbeknek találtattak.

Ezek, szintugy mint az alapítványosok által bemutatottak, a felvételi vizsgára leendő megjelenésre fel fognak szállíttatni.

Megfelelő számú pályázók második sorban szintén ki fognak jelölteni s előjegyzésben tartatni, oly czélból, hogy azon ifjak helyett, kik a felvételi vizsgát sikerrel le nem tették, — vagy az ugyanazon évi december hó végeig mutatkozó fogynak pótlása végett — esetleg a felvételi vizsga letételére december hó végeig, (melyen túl utólagos felvételnek helye nincsen) behivathassanak. Az említettek közül utólag vizsgára be nem hivatottak a következő évben ismét felvételnek helye nincsen.

Minthogy a felvétel a felvételi vizsga eredményétől függ: a vizsgáló bizottság által a felvételre »alkalmatlannak« minősítettek e körülményről azonnal értesítettnek, kérvényeik mellékleteikkel együtt rövid uton visszaadtnak.

Az alkalmasoknak talált pályázók szülei (gyám-gondnokai) a felvételi vizsga eredményéről oly figyelmeztetés mellett fognak értesítettetni, hogy a felvett növendékek szeptember hó 30-ig az Akadémia igazgatóságánál okvetlenül átadandók, esetleg a vizsga letétele után azonnal is az intézetben hagyhatók.

6. A magán-alapítványi helyek betöltése.

A magán-alapítványi helyek nem nyilvános pályázat után, hanem az illető jogosult felek által bemutatott s a felvételi vizsgán képesítetteknek találtatott ifjak közül fognak betölteni.

A f. 1885/6. évben betöltendő magán-alapítványi 32 helyre nézve a bemutatási jogot

a következő hatóságok s magánfelek vannak hivatva gyakorolni:

1. Áldásy Ignác alapítványára, bemutat Szuha Antal gondnok 1 ifjut, 2. Batthyány-Strattmann Fülöp herczeg alapítványára, bemutat Batthyány Strattmann Ö. 1 ifjut, 3. Buttler János gr. alapítványára, bemutat a) Hevesmegye közönsége 2 ifjut, b) Ungmegye közönsége 2 ifjut, c) Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye közönsége 2 ifjut, d) Nógrádmegye közönsége 2 ifjut, e) Biharmegye közönsége 2 ifjut, f) Borsodmegye közönsége 2 ifjut, g) Szabolcsmegye közönsége 2 ifjut, h) Gömörmegye közönsége 1 ifjut, i) Zemplénmegye közönsége 1 ifjut, k) Abauj-Tornamégye közönsége 2 ifjut, l) Beregmegye közönsége 1 ifjut, m) Ugocsamegye közönsége 1 ifjut, 4. Debreczen város alapítványára, bemutat Debreczen város közönsége 1 ifjut, 5. Eltz Károly gróf alapítványára, bemutat Eltz Károly gróf 1 ifjut, 6. Festetics Tasziló gróf 1 ifjut, 7. Écskai Lázár Zsigmond alapítványára, bemutat Thurn-Taxis herczegnő szül. Edelspacher Viktorina urnó 1 ifjut, 8. Nákó Kálmán gróf alapítványára, bemutat Nákó Kálmán gr. 1 ifjut, 9. Rudics József br. alapítványára, bemutat Rudics József br. 1 ifjut, 10. Szabadka város alapítványára, bemutat Szabadka város közönsége 1 ifjut, 11. Temesváry Márton alapítványára, bemutat a m. kir. honvédelmi minister 1 ifjut, 12. Bajsay Vojnics Máté alapítványára, bemutat bajsai Vojnics Lukács 1 ifjut, 13. Zichy Ferencz gróf alapítványára bemutat Zichy Ferencz gr. 1 ifjut, 14. Báró Orecy-család egy növendékre szintén gyakorolja a bemutatási jogot, és az ekként betöltendő hely a bevezetésben említett tiz díjmentes hely közé tartozván, ellátási költségei a kincstárból fedezetnek, bemutat Orecy Béla báró, Ő felsége személye körüli minister 1 ifjut; összesen 33 ifju.

A fentebb nevezett hatóságok és felek bemutatási joguk gyakorolhatása végett külön intézvényben fognak egyenként felhivatni.

Ehhez képest mindazon pályázók, kik magán alapítványi helyre kívánják magukat felvétetni, szabályszerűen bélyegzett és felszerelt kérvényüket, fentebbi pontok alatt megnevezett s a bemutatási jog gyakorlására hivatott közhatóságokhoz, illetőleg magánfelekhez tartoznak benyújtani.

(Vége köv.)

78. közlemény

a háromszékmegyei Erzsébet árvaleánynevelő-intézet javára tett szíves adakozásokról.

A háztartás szükségainei fedezésére sepsi és erdővidéki járás alább megnevezett községeiben történt gyűjtés összeített eredményei:

Mikó-Ujfalu 50 kr. 69 liter rozs. 41 s fél lit. törökbuza. 3 s fél liter fuszulyka.

Málnás 1 frt 69 kr. 44 lit. rozs. 1 liter árpa. 5 lit. törökbuza.

Oltszem 1 frt 32 kr. 97 liter rozs. 6 lit. törökbuza.

S-Zalán 85 kr. 28 s 1/8 liter rozs. 31 liter törökbuza. 3 s fél liter fuszulyka.

Bodók 57 kr. 1 s egynegyed liter buza. 73 s fél liter rozs. 4 liter borsó. 7 liter törökbuza. 4 s fél liter fuszulyka. 1 véka pityóka.

Étfalva, Zoltán 1 frt 6 kr. 20 lit. buza. 55 liter rozs. 4 liter borsó. 14 liter törökbuza. 5 liter fuszulyka. 1 véka pityóka.

Kálnok 1 frt 41 kr. 1 hektó 2 lit. rozs. 2 lit. törökbuza. 1 koszu hagyma.

Köröspatak 2 frt 83 kr. 10 liter buza. 49 s fél lit. rozs. 3 lit. törökbuza. 4 lit. fuszulyka. 1 koszu hagyma. 1 véka pityóka.

Arkos 1 frt 38 kr. 3 liter buza. 1 liter rozs.

Gidófalva 1 frt 74 kr. 12 liter buza. 73 liter rozs. 1 liter törökbuza. 6 liter fuszulyka. Fél véka pityóka. 3 kosz. hagyma.

Martonos 38 kr. 14 liter rozs. 4 liter fuszulyka.

Angyalos 1 frt 70 kr. 21 liter buza. 43 liter rozs. 4 liter borsó. 1 s fél véka pityóka.

Besenyő 46 kr. 3 liter buza. 33 liter rozs. 5 liter zab. 5 liter törökbuza. 1 liter fuszulyka.

Kis-Borosnyó 50 kr. 43 liter buza. 25 liter rozs. 4 liter borsó. 13 liter törökbuza. 2 liter fuszulyka. 7 koszu hagyma.

20 fej káposzta. 2 véka pityóka. 1 véka murek.

Feldoboly 33 s fél liter buza. 20 liter rozs. 3 liter lencse. 10 liter borsó. 5 liter tö-

rökbuz. 13 liter fuszulyka. 2 liter gyümölcs. 2 s fél koszu hagyma. 1 véka pityóka.

Szacsva 1 frt 40 kr. 33 liter rozs. 4 lit. lenosa. 15 liter törökbuz. 19 liter fuszulyka. 2 liter gyümölcs. 1 s fél véka pityóka. 3 koszu hagyma.

S-Magyaró s 58 kr. 70 liter rozs. 3 lit. borsó. 1 liter fuszulyka. 6 koszu hagyma.

Lisznyó 70 kr. 49 liter rozs. 12 liter borsó. 3 liter törökbuz. 8 véka pityóka.

Bikkfalva 2 frt 96 kr. 22 liter buza. 1 hektó 16 liter rozs. 34 s fél liter törökbuz. 1 liter fuszulyka. 2 s fél véka pityóka. 2 koszu hagyma.

Nyén 2 frt 45 kr. 20 liter rozs. 90 liter törökbuz. 6 s fél liter fuszulyka.

Bodola 3 frt 98 kr. 20 liter rozs. 1 liter árpa. 4 liter borsó. 15 liter törökbuz. 14 lit. fuszulyka.

Összesen: 28 frt 46 kr. 1 h. 68 s háromnegyed liter rozs. 11 hektó 34 s fél lit. rozs. 2 liter árpa. 5 liter buza. 7 liter lenosa. 45 lit. borsó. 2 hektó 94 liter törökbuz. 88 liter fuszulyka. 19 véka pityóka. 25 s fél koszu hagyma. 20 fej káposzta. 1 véka murek.

Fogadják a jótékony adakozók az árvák nevében kifejezett leghálásabb köszönetünket.

Kézdi-Vásárhelyt, 1884. decz. 22-én.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
elnök.

Vajna Károly,
jegyző.

Szerkesztői izenetek.

Önkéntes. Ugy értesültünk, hogy „nagy rangba” jutottál, azért e hosszas hallgatás. No persze! Egy wirlkicher gefreiter 10 új krajezár napi lehunggal nem alázhatja magát arra, hogy cibül mesterséget üzzön. Pedig valamiképen az ég, úgy az baka is csak akkor igazán költői, ha csillagos. Tehát hallgasson a gefreiteri önértet, a pucznájszer puczóvalja ki a megrozsdásodott tollat, s te meg gefreiteri rangod magaslata helyezkedve, folytasd, a hol elhagyta. Szíves baráti üdvözet!

Galanthus. No lám, lám! a galambnak is van epéje. Ismételtén kívánjuk, hogy — személyes tapasztalataink szerint — kegyed jobban ért a fapap, mint a toll kezeléséhez, és arról biztosíthatjuk, hogy ez nem válik szégyenre. Körülbelül 100 női kézirat birtokában vagyunk s azok közül csupán egyetlen egy van korrekt és szabályszerű; de azért az a 99 hölgy mind igen kedves és szeretetre méltó, és többnyire kitűnő gazdaszony. Ez szolgáljon vigasztalásul. Egyébiránt csókoljuk azokat a szép kezeket, melyek e szeretetreméltó ákom-bákomokat pingálták. Szíves üdvözet!

Hivatalos árfolyamok a budapesti-áru-
és értéktőzsdén.
Márczius 27-én.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	98.10
Magy. papirjárdék 5%	93.—
Magyar vasúti kölcsön	147.—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	98.75
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	122.50
M. keleti vasúti államköt. III.	109.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	102.75
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	102.75
Temes-bánati földteherm. kötvény	102.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	102.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	101.75
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	102.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	98.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	119.25
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	119.25
Osztrák járadék papirban	83.—
Osztrák járadék ezüstben	83.50
Osztrák járadék aranyban	108.50
1860. államsorsjegyek	139.—
Osztrák-magyar bankrészvény	862.—
Magyar hitelbank-részvény	307.75
Osztrák hitelintézet-részvény	298.60
Ezüst	—
Os. és kir. arany	5.79
20 frankos arany	9.79
Német birodalmi márká	60.70
London (2 havi váltókért)	124.35

Felelős szerkesztők:

Hj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Nyilt tér.*)

A „GONDÚZÓ“

szépirodalmi hetilap

f. évi ápril hó elsejével harmadik évnegyedébe lép és rövid fennállása óta, rendkívül

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

ús és változatos tartalmánál fogva oly pártolásnak örvend, mely az irodalom terén valóban páratlanul áll hazánkban.

A „Gondúzó“ erkölcsöt nemesítő és lelket művelő, érdekesítő és gondokat űző olvasmányával kimeríthetetlen tárházat képez családok és egyesek számára.

A „Gondúzó“ munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Komócsy József, Kiss József, Margitay Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vértesi Árnold, Kazár Emil, Éjszaki Károly, Endrődi Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prém József, Hentaller Lajos, Sziklay János, Reviczky Gyula, Palágyi Lajos, Lévay Sándor, stb. stb.

A „Gondúzó“ továbbá megkezdte „A gránátköves asszony“, Marlitt E. világhírű regényének közlését, egyedül jogosított magyar fordításban, mely regény egyszerre hat nyelven jelenik meg.

Végre pedig örvendő említjük meg, hogy Jókai Mór és Beniczky Bajza Lenke koszuos írónk ígértét bírjuk, hogy a „Gondúzó“ számára írni fognak, mi által oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitűnőseit csoportosítsuk lapunk körül.

A „Gondúzó“ megjelen minden vasárnap 3 1/2 ivnyi tartalommal és ára a bérmentes szétküldéssel együtt negyedévre csak 1 frt 50 kr, félévre 3 frt.

Mutatványszámmal mindenkinek szívesen szolgálunk ingyen és bérmentve, ki e végett hozzánk fordul.

Az előfizetési pénzek legcélszerűbben posta-utalvánnyal a „Gondúzó“ kiadó-hivatalába küldendők.

Székelly Aladar,

a „Gondúzó“ kiadó-tulajdonosa.
Budapest, dob-utca 14.

A Pain-Expeller!

Tizenöt év alatt ezen rég bevált házi szerrel csusz, köszvény, stb.-nél elért szerencsés gyógyeredmények kezessékednek arról, hogy egy beteg sem fogja megbánni, ha eme figyelmeztetés által egy kísérlet tételére birtott. A legtöbb családnál már készletben tartatik a valódi horgony Pain-Expeller. Ara ezen szigoruan szolid eredeti készítménynek igen mérsékelt, ugyanis palacszkonként 40 és 70 kr nagyság szerint, s a legtöbb gyógyszerertárban készletben van. Hamisítvány kikerülése végett, tessék a gyárijegyre „horgony“-ra figyelni. Richter F. Ad. és társa. Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroszlán“ gyógyszerertárban Niklasplatz 7.

A Richter-féle különlegességek Budapestben is, Török József gyógyszerertárában, (királyutca 12. sz. a.) raktáron tartatnak. (5—6)

HIRDETMEY.

A »csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság« részvényeseinek 1885. márczius 21-én tartott rendkívüli közgyűlése 1000 darab 25 forintos új részvény kibocsátása által alaptőkéjének 50,000 forintra leendő felemelését elhatározta a következő tervvel:

1. Az ujonnan kibocsátandó részvény-kötvények szintén névre szólanak és 18 évi tartamra 18 darab szelvényvel látandók el, mely szelvények 1885-től 1902-ig bezárólag állítandók ki.

2. Az új részvények aláírásánál elsőbbségi joggal bírnak a jelenlegi azon részvényesek, kik az intézet részvénykönyve szerint 1885. márczius 21-éig mint olyanok igazolva voltak, jelenlegi részvényeik száma erejéig, s csak a fennmaradandó és a régi részvényesek által alá nem írt részvények adatainak ujonnan jelentkezőknek, de ezen esetben is, ha a régi részvényesek ezen fennmaradt részvényekből alá akarnak írni, az ujonnan jelentkezők előtt elsőbbségi joggal bírnak.

3. Az 1000 darab 25 frtos névértékű névre szóló részvény 28 frt 20 kr kibocsátási áron bocsátatik ki, oly formán, hogy a névértéken felüli összegből részvényenként 2 frt 20 kr a már képzett

tartalék-alap emelésére, 1 frt pedig az intézet felszerelési költségeire fordításra. Az aláírások ideje folyó év márczius hó 24-től ezen év április hó 20-ig bezárólag állapittatik meg; és pedig: a régi részvényeseknek jogukban áll bezárólag f. évi ápril 10-ig aláírni; ápril 10-től 20-ig a jelentkező új részvényesek irhatják alá a fennmaradó új részvényeket.

4. Az ujonnan kibocsátandó részvények értéke részvényenként a következő időben és részletekben fizetendő:

- a) az aláíráskor . . . 3 frt 20 kr,
- b) 1885. május 1—10-ig 5 frt — kr,
- c) „ junius „ 5 frt — kr,
- d) „ julius „ 5 frt — kr,
- e) „ auguszt. „ 5 frt — kr,
- f) „ szept. „ 5 frt — kr.

5. Az aláírt, de a kitűzött határidőig be nem folyt díjrészletek után 6% kammat fizetendő, és ha az a kitűzött határidőtől számítandó két hó alatt a késedelmi kamatokkal együtt be nem fizetteték, az ily késedelmes részvényes a részvénye után befizetett részleteknek a tartalék-alap javára leendő elvesztése mellett, és pedig: a régi részvényes új részvényesi jogától, az új részvényes pedig társulati jogától megfosztottnak nyilvánittatik, s részvénye másnak adatik. Azonban késedelmezés esetén aláveti magát annak is, hogy a társaság igazgató-választmánya elvállalt kötelezettsége teljesítésére a perköltségek megtérítésével együtt törvény útján is rászoríthassa.

6. Az 1885-ik év végén mutatkozó tiszta nyereség 60%-a a régi és új részvény-birtokosok között akként fog felosztatni, hogy ebből 2/3-ad rész osztalék jut a régi, és 1/3-ad osztalék pedig az ujonnan kibocsátott 1000 darab részvény birtokosainak.

Az azután következő években pedig az osztalék tekintet nélkül a régi és az új részvényekre, egyenlő arányban fog felosztatni.

7. Miután az új részvények után részvényenként 2 frt 20 kr azon tekintetből fizetetik be, hogy a régi 1000 drb részvénynek mai napig levő tartalék-alapját elérje, s ez által el is lévő érve, a régi és most kibocsátandó új részvények birtokosai a tartalék-alaphoz egyenlő jogokkal bírnak, valamint, hogy az intézet felszerelése címén 1 ftot fizetnek részvényenként az új részvények után, az intézet felszerelési tárgyaihoz is a régi részvényesekkel egyenlő jogokat bírnak az új részvényesek.

A felszerelési költségképen részvényenként befizetendő 1 frtból fennmaradó összeg a tartalék-alaphoz csatoltatik.

8. A részvény-aláírási jegyek ezen tervvel alapján kivonatban állítandók ki.

9. Az aláírt részvény-jegyek a részvényeseknek az utolsó részlet befizetésekor fognak kézbesítettetni.

A részvények aláírása a »csikszeredai takarékpénztár részvénytársaságnál« eszközölhető; a régi részvényesek azonban a nekik megküldendő aláírási iven is aláírhatnak, s ez esetben az aláírási iven 1885. ápril 10-ig, részvényenként 3 frt 20 krrel együtt, alattírt takarékpénztárhoz beküldendők.

A »csikszeredai takarékpénztár részvénytársaság«-nak Csik-Szeredán, 1885. márczius hó 21-én tartott rendkívüli közgyűléséből.

Dr. Fejér Antal,

títkár. (1—3) elnök.

30—1885.

eln. sz.

A »gyergyói első takarékpénztár« részvénytársaság Gyergyó-Szentmiklóson Laurenczi János ur nagytermében

1885. év ápril hó 12-én d. u 3 órakor kezdődőleg

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre ezennel a részvény-tulajdonosok tisztelettel meghívataknak.

Tárgyai:

1. a lemondás folytán üresedésbe jött igazgató-pénztárnoki állás választás új-jáni betöltése;
2. esetleg igazgatósági tagok választása;
3. igazgatósági indítványok.

Egyszersmind értesítettnek, hogy a »Részvény-könyv«-bejegyzett részvénytulajdonosok szavazataik gyakorolhatása végett »igazolójegyüket« az üzleti helyiségben f. é. ápril hó 8., 9., 10., 11-dik napjain a hivatalos órák alatt átvehetik.

A »gyergyói első takarékpénztár« részvénytársaság elnökségétől.

Gyergyó-Szentmiklóson, 1885. márczius 26-án.

Juhász Károly,
títkár.

Merza Kristóf,
(1—2) elnök.

6 Nagysága

Csekefalvi Ilona asszonyságnak

(lakik Kassán, főutca 86. sz. alatt)

szakképzettséggel és nagy tudománnyal összeállított legkínzóbb ternő-kiszámításra dicsegetre méltó; ő a jelenkor legnagyobb mestere; azóta hogy a lottó fennáll, lottószámok összeállítására által még azt más képes nem volt napfényre hozni, mit ő; nyertünk az ő tanácsára az első betétlre:

Ternót, Ternót, Ternót!!!

a prágai, brünni és bécsi egy napi huzáson: Mathilde Wilike Lundenburgból, Bukovszky János, szabómester Skleni. Stolar János építőmester, Poliené és Kindermann Emanuel nyug. tanító Filippdorf Georgswalde mellett, mind a négy morvaországi lakos.

Kisebb nyereségekben részesültünk: Tribuncsek Ödön, Pirnitz 385. Strausz Ernst Hrotovitz. Hanzlik János, szabóm. Brünn apáca-utca 9. sz. Fenczl Ferencz Morva-Trübau. Sekera Antal Prerau, templomutca 805. sz. Krausz Gyula, Bollmány (Baranyamegye). Krausz Karolina Römerstadt 213. Sabata Ferencz Prerau. Moudra Vincze Prossnitz királyutca 30. Hausmann János takács, Engelsberg. Fatka Mátyás keresk., Saratic Brünn mellett. Zohner Károly, Friedland a Morva folyó mellett. Kresta Johanna Freiberg. Michel József Römerstadt 85. Travnicek Mór pékmester. Dedicz 96. Viskova mellett. Witt Antal, Eibenshitz széles-utca 115. sz. Brünn mellett. Essler Adolf asztalosmester, Würbenthal (Schlesia)ban. Prochaska Antal Teplitz, (Csehország). Prochazda Ferencz Drahan. Panizil Anna Hachein 11. Olmütz mellett. Pollak Zsigmond tanító Turnau. Hartl József idb. Siebenhöfen, Bärn mellett. Nesvadba Ferencz Zalmasovicz p. Holesov. Kachlik Fanny Brünn, Zeile 39. Svoboda Ferencz Babicz. Kelc mellett. Rauskolb Károly Herlsdorf. Korinek Antal Mödriz. Horák Filip vendéglős, Friedek. Hoferek Vincze Alsó-Ujozd 106. Kratochwill József Neudorf 58. Oslavan mellett. Nepras János Brünn rendkútea 4. Skazei Ferencz pékmester Prossnitz uri-utca 1. szám. Launer Ferencz Rossitz. Appl Bertalan Bautsch 83. Stuchlik János Marchefich, Butschovitz mellett Morvaországban.

A budapesti huzáson: Scheuli József Nagy-Maros tóglautca 15. Kohlmayer Ferencz kárpitos Selmeczbánya. Poós András cipész Aszód. Kazmir Ilona Nyiregyháza. Gross Jákób vendéglős Beregszász. Hajdu János Makó 272. tanyai sz. Kazár Mihály Debreccen bus-utca 714. sz. Preisz Moritz asztalos N.-Kóta. Faszka Irma Aszód. Gombál István Miskolcz tóutca 4. szám. Keinert Rezső kertész Budapest, VII. Istvánut 5. szám. Katona Lajosné Miskolcz, Belgrádueteza 12. szám. 4—5

Levelezésekre 3 drb. 5-kros bélyeg küldendő.